

Temyiz Eden (Davacı) : Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. No:19/1, Kızılay-Çankaya/ANKARA

Vekili : Av. Nurten Çağlar Yaktış - aynı adreste-

Karşı Taraf (Davalı) : Başbakanlık - ANKARA

Vekilleri : Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın
Hukuk Müşaviri Elif Yayman- aynı adresteler-

İstemin Özeti :Danıştay Beşinci Dairesi'nin 30/05/2012 günlü, E:2010/2930, K:2012/3814 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Danıştay Beşinci Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Mustafa Karabulut

Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosyanın tekemmül ettiği anlaşıldığından davacının yürütmenin durdurulması istemi incelenmeyerek dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; 18/04/1999 günlü, 23670 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğin 5. maddesinin son fıkrası ile 12/03/2010 günlü, 27519 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 15. maddesi ile birinci fıkrası değişik geçici 3. maddesinin 1. ve 2. fıkrasının iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Beşinci Dairesi 30/05/2012 günlü, E:2010/2930, K:2012/3814 sayılı kararıyla; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümleri, Anayasa'nın kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını düzenleyen 135. maddesi ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği Kanunu'nun 2. maddesinden bahisle, dava konusu edilen Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin kuruluş amaçlarıyla bir ilgisinin bulunmadığı gibi, olayda davacı Birliğin menfaat ihlalinin de söz konusu olmadığı gerekçesiyle, davanın ehliyet yönünden reddine karar vermiştir.

Davacı, anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2.maddesinde iptal davası; *yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı oldukları ileri sürülen idari işlemlerin iptalleri amacıyla menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan dava* olarak tanımlanmıştır.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2012/2382

Karar No : 2014/4296

Hukuk devletinin özünü; devletin hukuka bağlılığı, devlet organlarının hukukun içinde kalarak işlem ve eylemler yapabilmesi oluşturmaktadır. Anayasal bir ilke olarak, devletin tüm faaliyetlerinin yargısal denetime açık olması hukuk devletinin vazgeçilmez bir niteliği olup; yargı denetimi, hukuk devleti ilkesinin en önemli unsurlarından biri konumundadır. Şu kadar ki, yargısal denetim re'sen yapılan bir denetim olmayıp, usulüne uygun bir başvuru koşuluna bağlıdır. Bir idari işlemde dolayı iptal davası açılabilmesi için iptali istenilen idari işlem ile davacının bir menfaat ilişkisinin bulunması yeterli sayılmış olup; gerek doktrin gerekse içtihatlar, dava açmaya yetecek bir menfaat ilişkisinden söz edilebilmesi için bu ilişkinin meşru, davacıyı etkileyecek bir biçimde kişisel ve güncel olması gerektiğinde birleşmektedirler.

Söz konusu maddede yer alan ve iptal davasının sübjektif ehliyet koşulu olan "menfaat ihlali", içtihatlarda dava konusu işlemle davacı arasında kurulan kişisel, meşru, güncel bir menfaat ilişkisi olarak tanımlanmaktadır. Menfaatin kişisel olması idari işlemin mutlaka davacı hakkında tesis edilmiş olması sonucunu yaratmamaktadır. Sözü edilen menfaat ilişkisinin varlığı ve sınırları davacının gerçek kişi, tüzel kişi, belde sakini olması gibi hususlar dikkate alınmak suretiyle ve her olayda yargı yerince uyumsuzluğun niteliği de gözönünde tutularak belirlenmektedir.

Dava konusu uyumsuzlukta, davacı, kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşudur.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının genel nitelikteki düzenleyici işlemlere karşı, kural olarak, kuruluş yasalarında gösterilen amaçları doğrultusunda dava açma ehliyeti bulunmaktadır. Nitekim, konuyla ilgili yasal düzenlemelerde de, bu kuruluşların amaçları dışında faaliyette bulunamayacakları açık bir biçimde yer almıştır.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği Kanunu'nun 2. maddesinde, Birliğin kuruluş amacı gösterilmiş olup, anılan hükme göre, Birliğin kuruluş amaçları arasında; "Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlâkını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak" ve "Meslek ve menfaatleriyle ilgili işlerde resmî makamlarla işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle ilgili bütün mevzuatı, normları, fenni şartnameleri incelemek ve bunlar hakkındaki görüş ve düşünceleri ilgililere bildirmek" görevlerine yer verilmiştir.

Bu itibarla, dava konusu edilen Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin, görevde yükselme ve unvan değişikliği esaslarını belirleyen bir düzenleyici işlem olduğu dikkate alındığında, mensuplarının hukukunu korumak amacıyla kurulan davacı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin kuruluş amaçları doğrultusunda, dava konusu Yönetmeliğin iptali istemiyle açtığı bu davada ehliyetinin bulunduğu sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabulüne, Danıştay Beşinci Dairesinin 30/05/2012 günlü, E:2010/2930, K:2012/3814 sayılı kararının BOZULMASINA, yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmediğinden 34,80 TL harcın istemi halinde davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 19/11/2014 gününde oyçokluğu ile karar verildi.